

Da li nas to AI razume?

Una Jaćimović

Matematička gimnazija

17. 05. 2023.

1. NLP i language modeli

2. Reprezentacija reči

3. Primena

Нова порука

Примаоци

Наслов

Dear Sir/Madam,

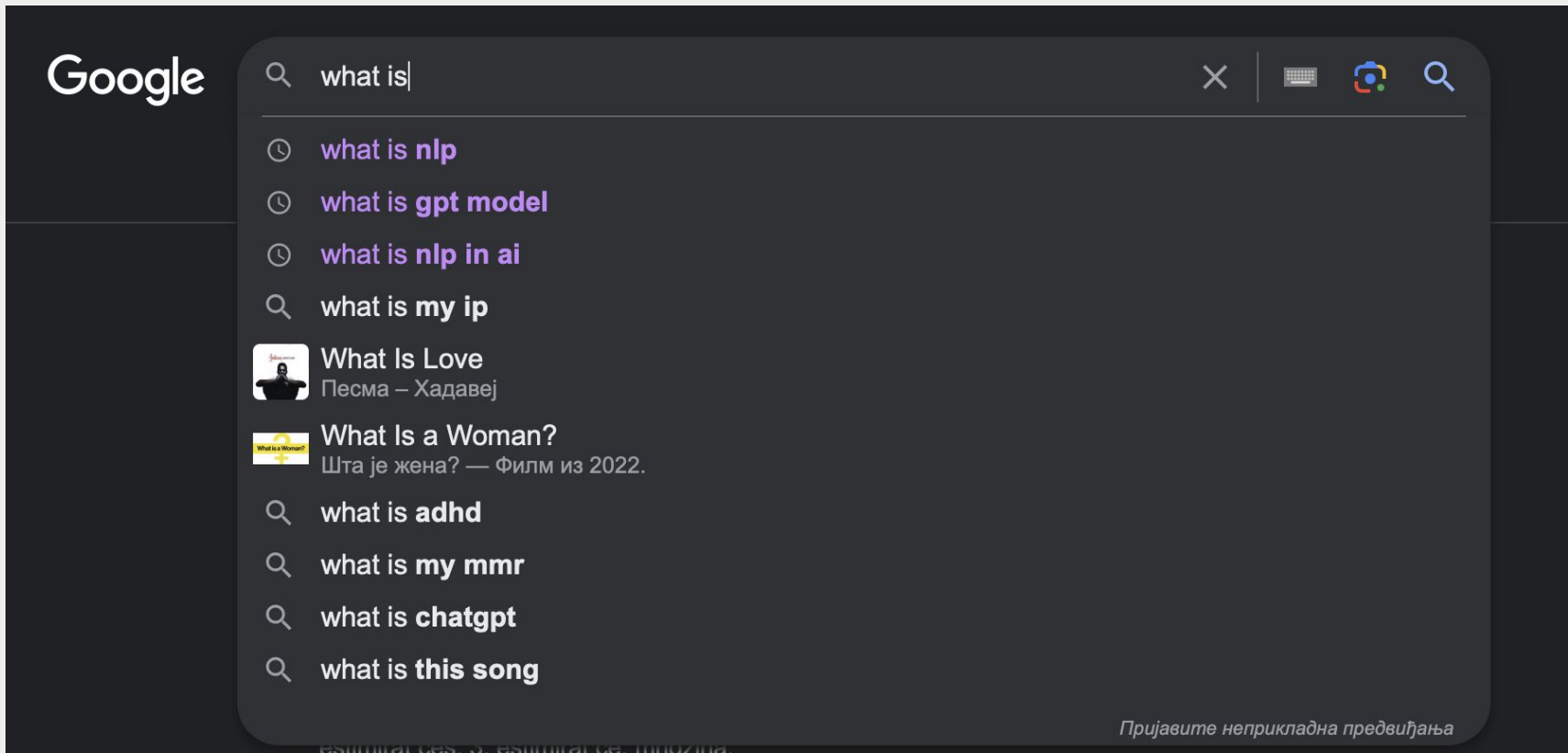
I hope this email finds you well

Problemi:

- Prevođenje
- Sumarizacija teksta
- Klasifikacija teksta
- Prepoznavanje govora
- Izvlačenje informacija
- Generisanje teksta

- Procena verovatnoće za sekvencu reči

- Kako do modela?
- Šta su podaci?

1. NLP i Language modeli

2. Reprezentacija reči

3. Primena

- Mi imamo slova, a računari?

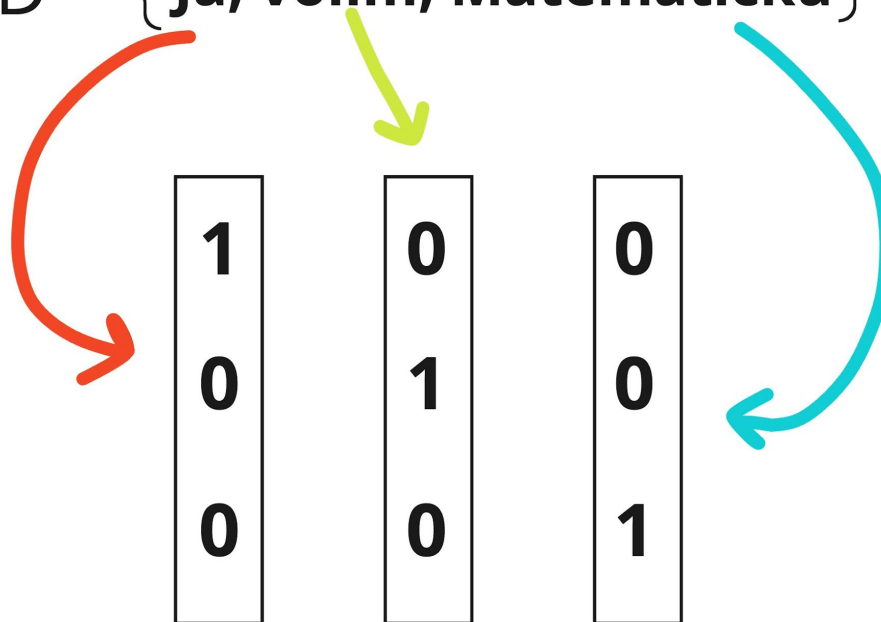

One-hot vektori:

- Rečnik (vocabulary)
- Jedinica na mesto reči
- “unknown“ token

$D = \{ \text{Ja, volim, Matematičku} \}$

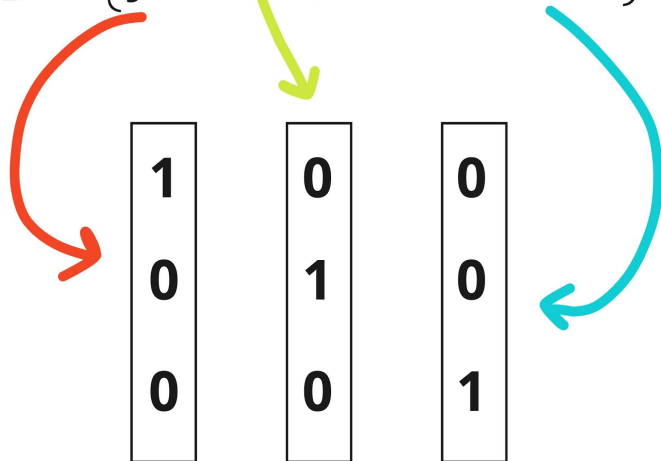

miro

Ali...

- dimenzije mogu biti ogromne
- nema prostora za nove podatke
- ne postoji veza između reči

$D = \{ \text{Ja, volim, Matematičku} \}$

miro

miro

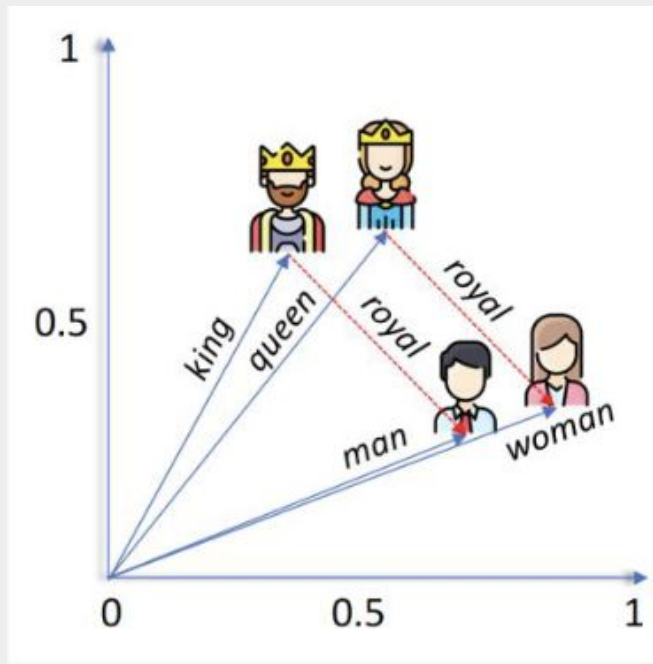
Word-embedding

- učenje svojstava

	Devojka	Dečko	Pas	Jabuka	
Svojstva {	Pol	-1	1	1	-0.5
	Godine	-0.01	0.01	0.03	0.04
	Hrana	0.02	0.02	-0.02	1

miro

$$distanca_1 = Embedding[žena] - Embedding[muškarac]$$

$$distanca_2 = Embedding[žena] - Embedding[devojka]$$

$$distanca_1 > distanca_2$$

Reprezentacija reči – opcija #2

Word embedding matrix

Word index

dimenzija vektora

0.24	1.34	-0.27	0.18
	...		
0.73	0.3	0.45	0.23

0
1
0
0

dimenzija rečnika

miro

Reprezentacija reči – opcija #2

Word embedding matrix

0.24	1.34	-0.27	0.18
	...		
0.73	0.3	0.45	0.23

Word index

0
1
0
0

dimenzija vektora

dimenzija rečnika

miro

Reprezentacija reči – opcija #2

Word embedding matrix

Word index

dimenzija vektora

0.24	1.34	-0.27	0.18
	...		
0.73	0.3	0.45	0.23

0
1
0
0

dimenzija rečnika

miro

Reprezentacija reči – opcija #2

Word embedding matrix

0.24	1.34	-0.27	0.18
	...		
0.73	0.3	0.45	0.23

Word index

0
1
0
0

dimenzija vektora

dimenzija rečnika

miro

Kako do vektora?

- Treniranje modela
- Postojeći dataset
- Finetuning

Možeš li da mi sipaš čašu soka

Možeš

indeks

E

li

indeks

E

da

indeks

E

mi

indeks

E

sipaš

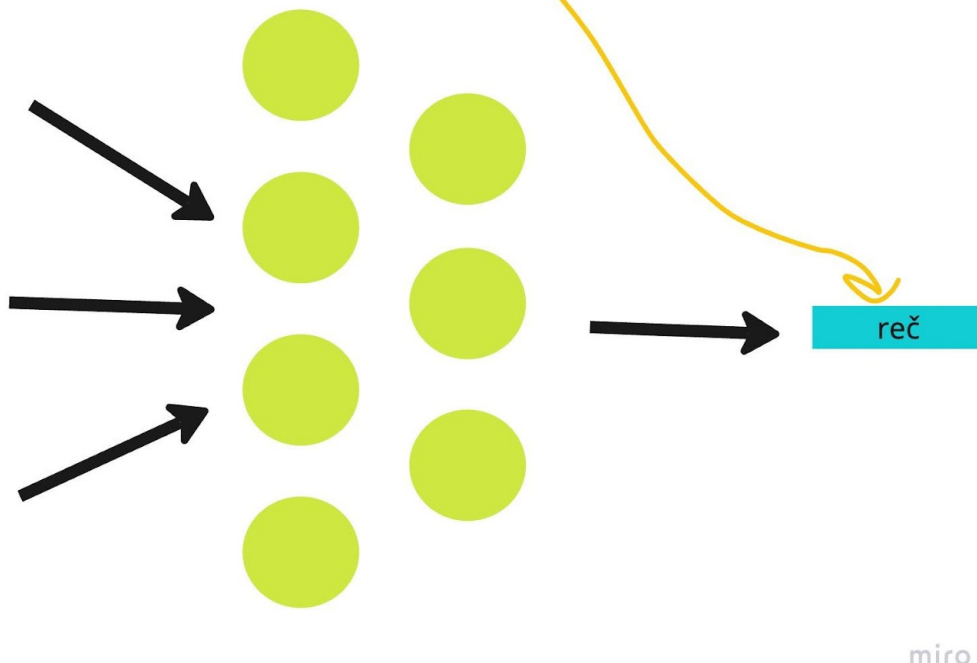
indeks

E

čašu

indeks

E

Možeš li da mi sipaš čašu soka

Možeš

indeks

E

li

indeks

E

da

indeks

E

mi

indeks

E

sipaš

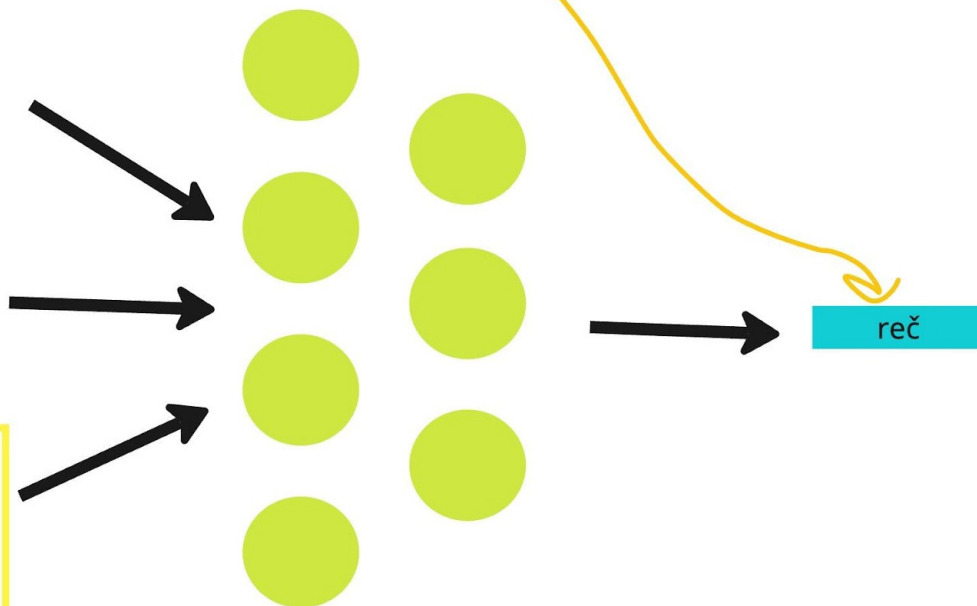
indeks

E

čašu

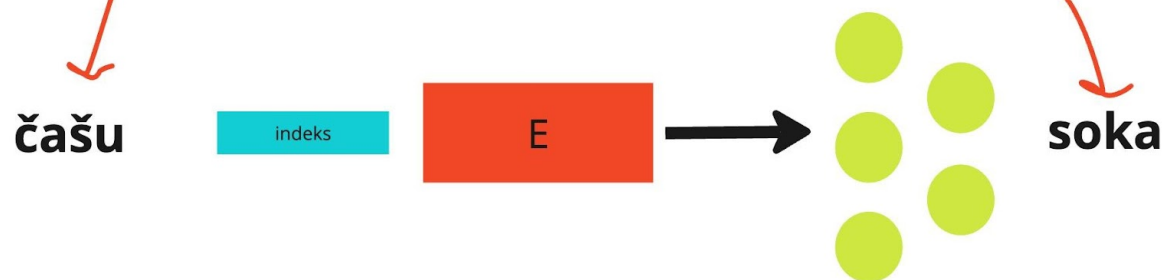
indeks

E

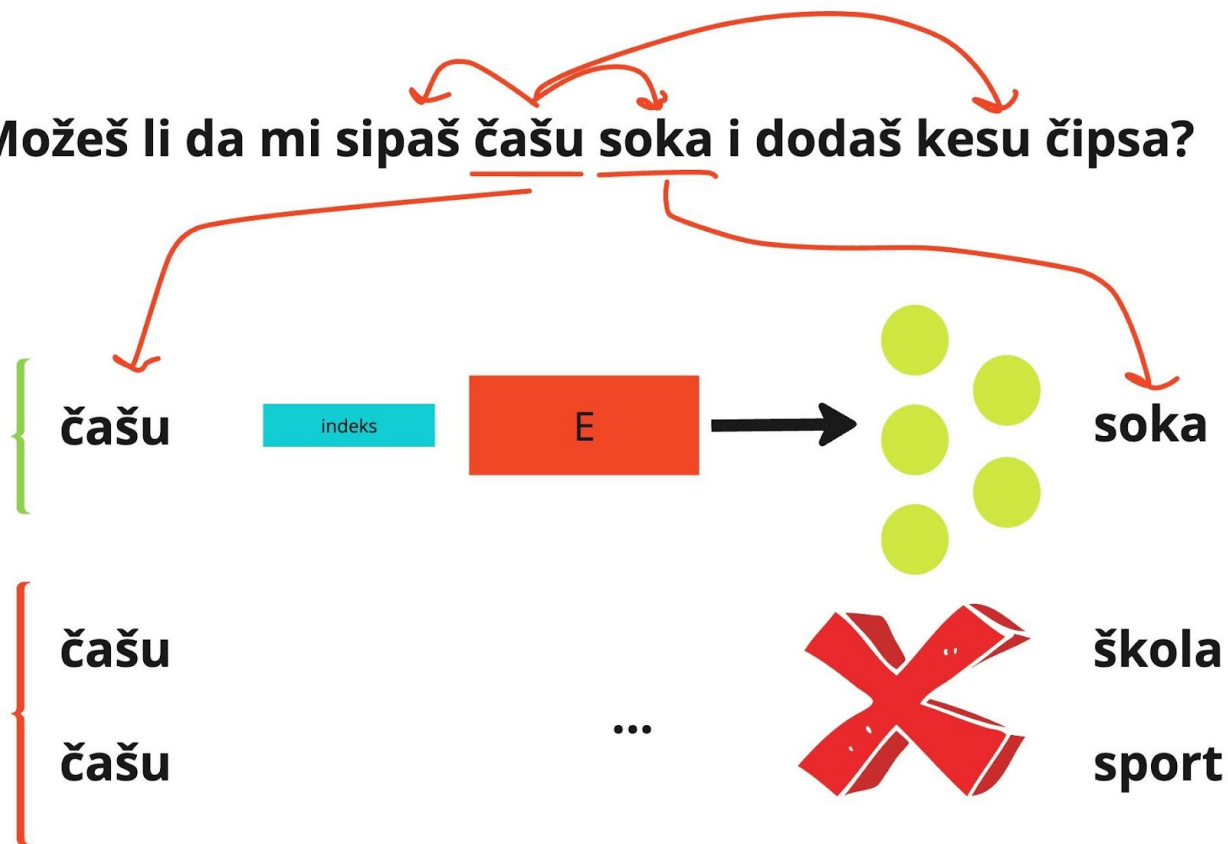

miro

Možeš li da mi sipaš čašu soka i dodaš kesu čipsa?

Možeš li da mi sipaš čašu soka i dodaš kesu čipsa?

1. NLP I language modeli

2. Reprezentacija reči

3. Primena

- Želimo da procenimo značenje teksta
- Imamo dostupne podatke

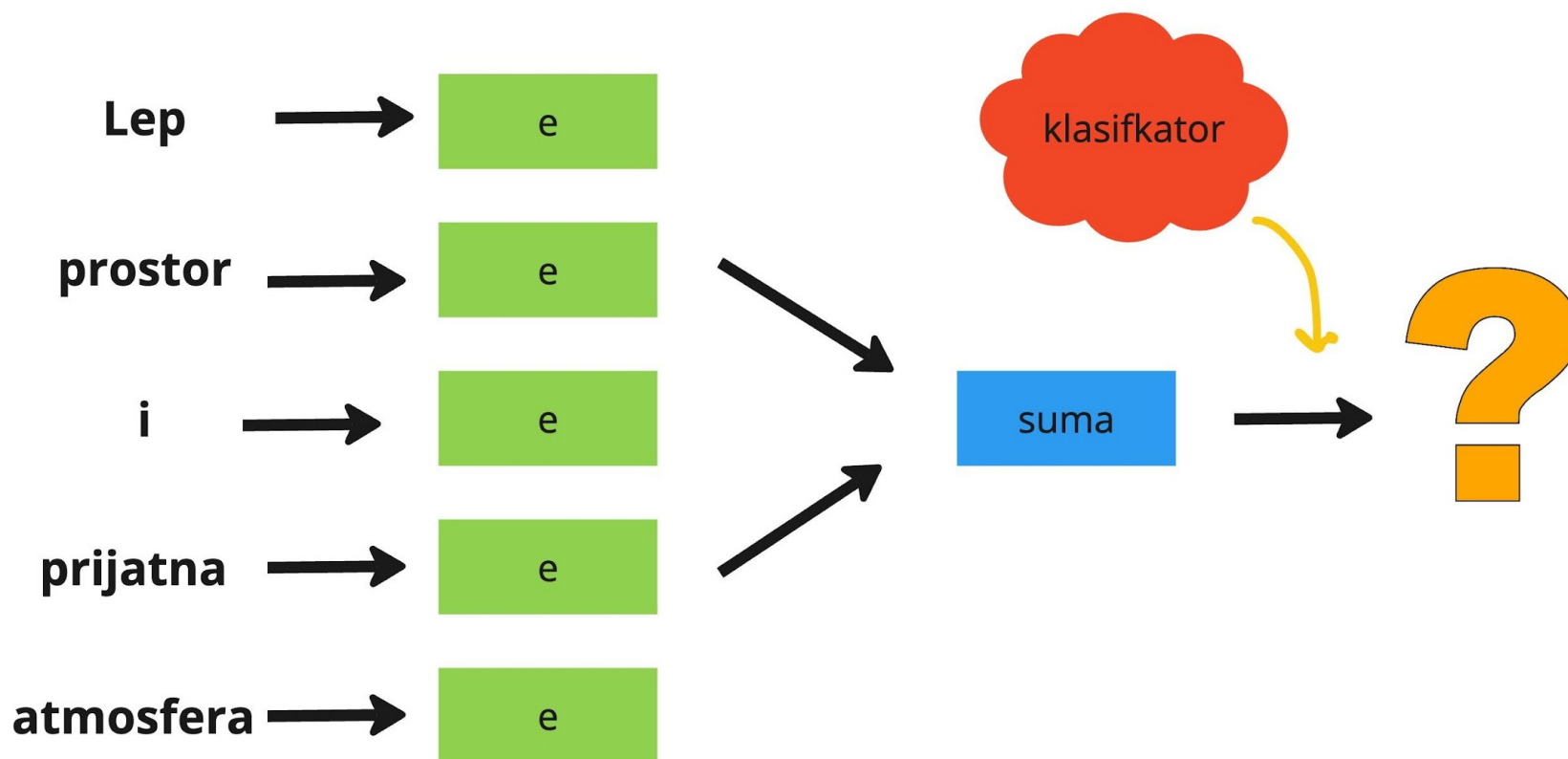

- Kako predstaviti tekst ?
- Šta sa dimenzijama?

Krenimo od nečeg jednostavnog...

Alii...

- red reči može biti problematičan
- pozitivne reči mogu da se pojave sa negacijom

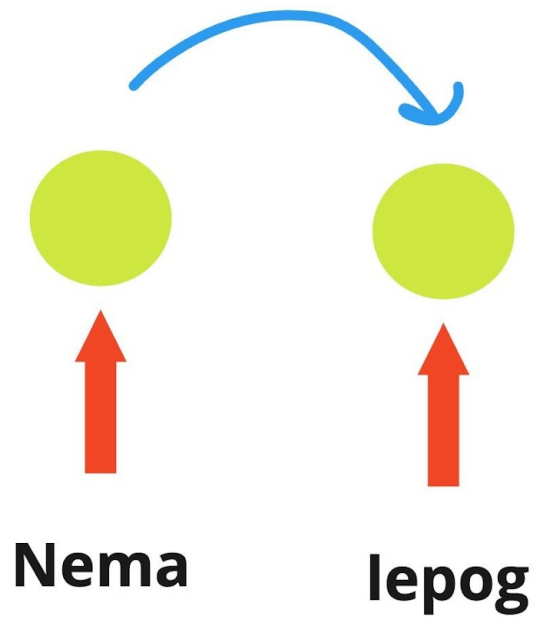

RNNs

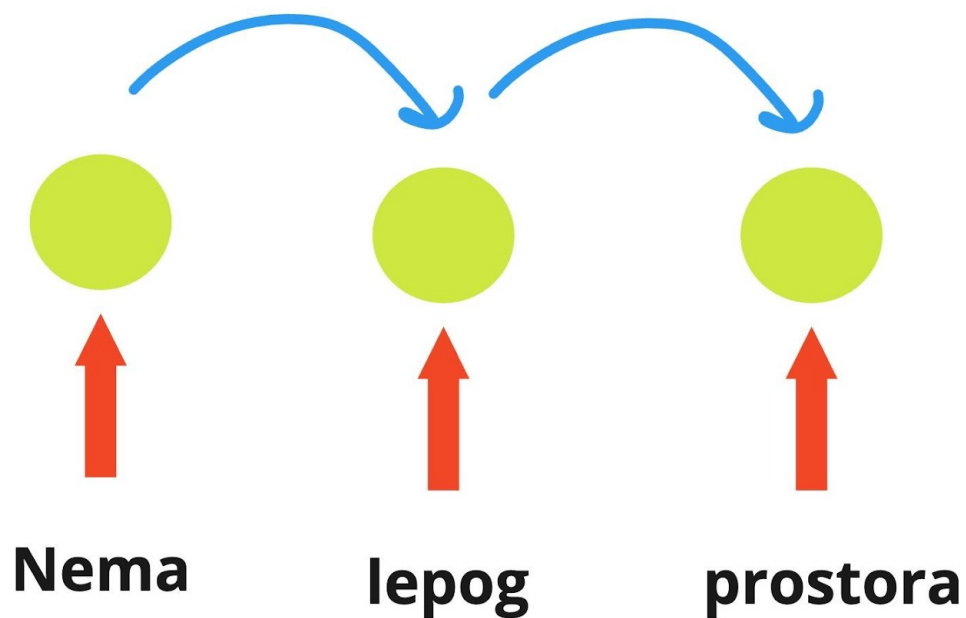

Nema

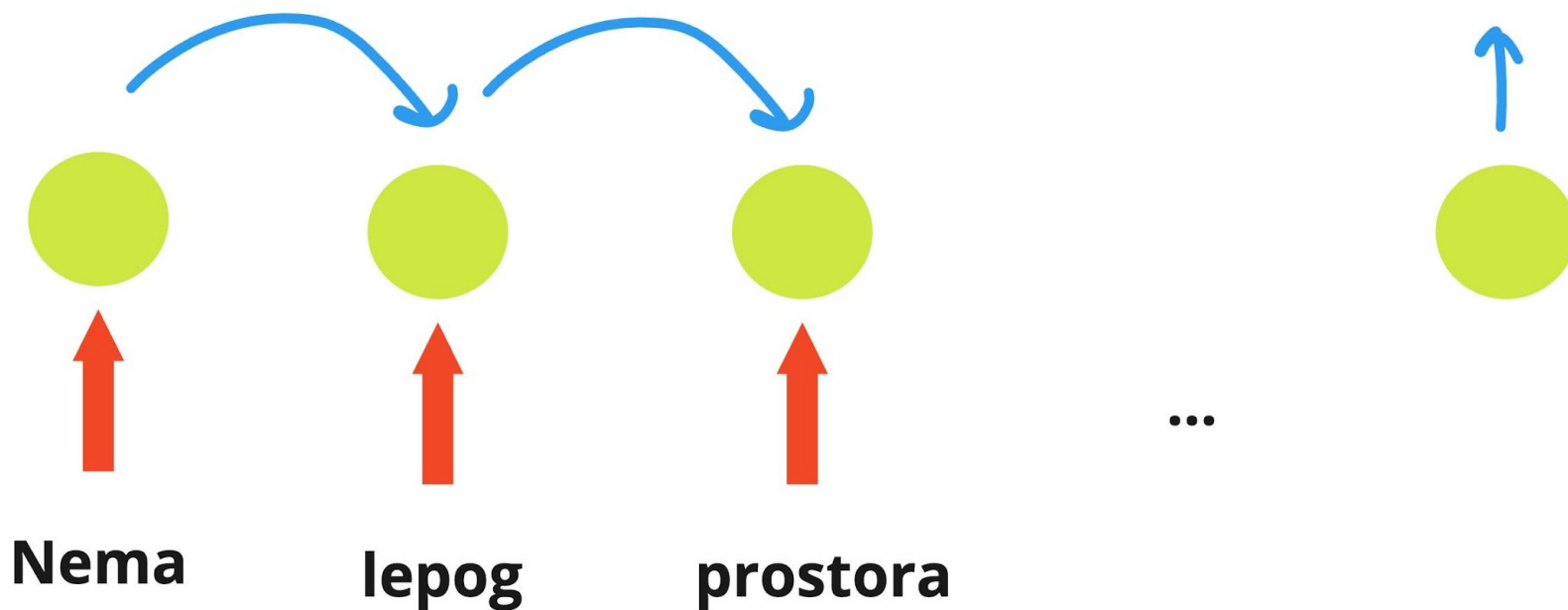
RNNs

RNNs

RNNs

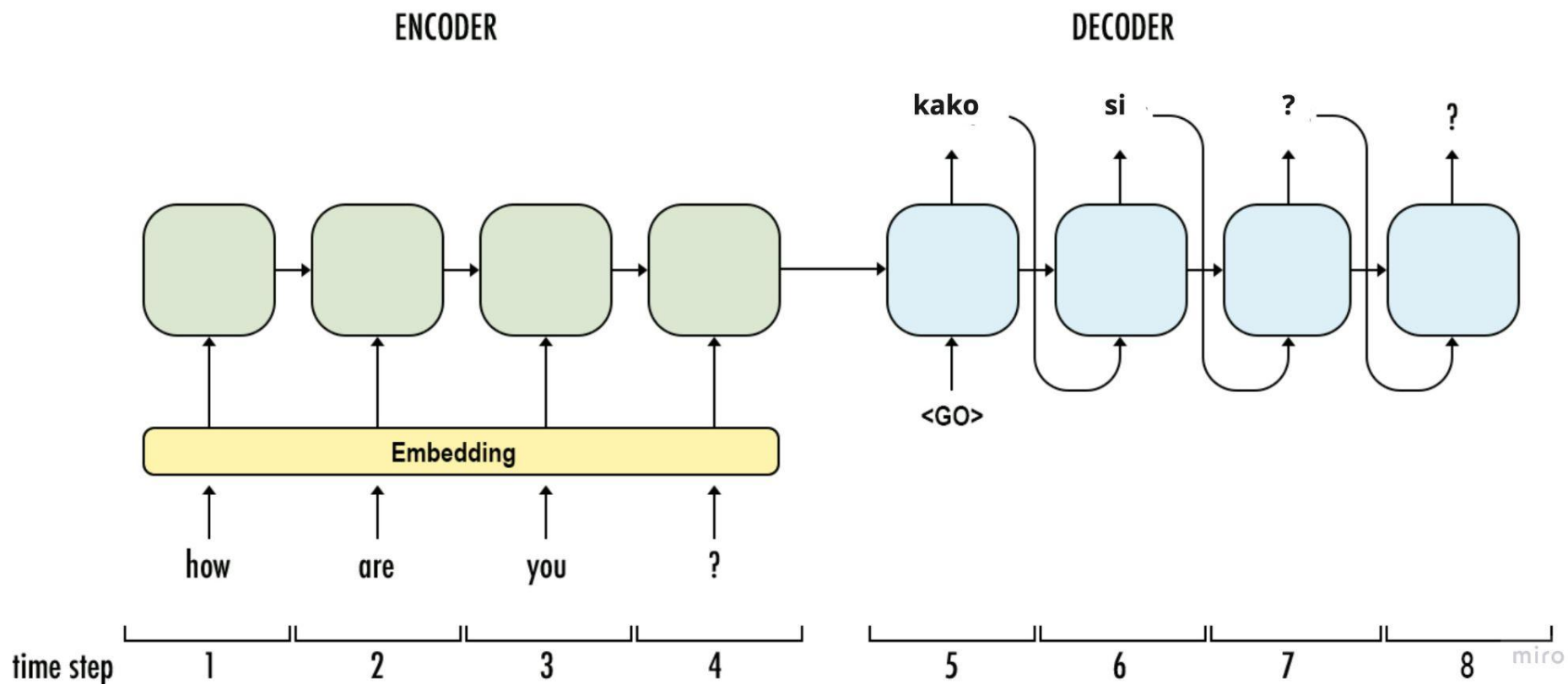

miro

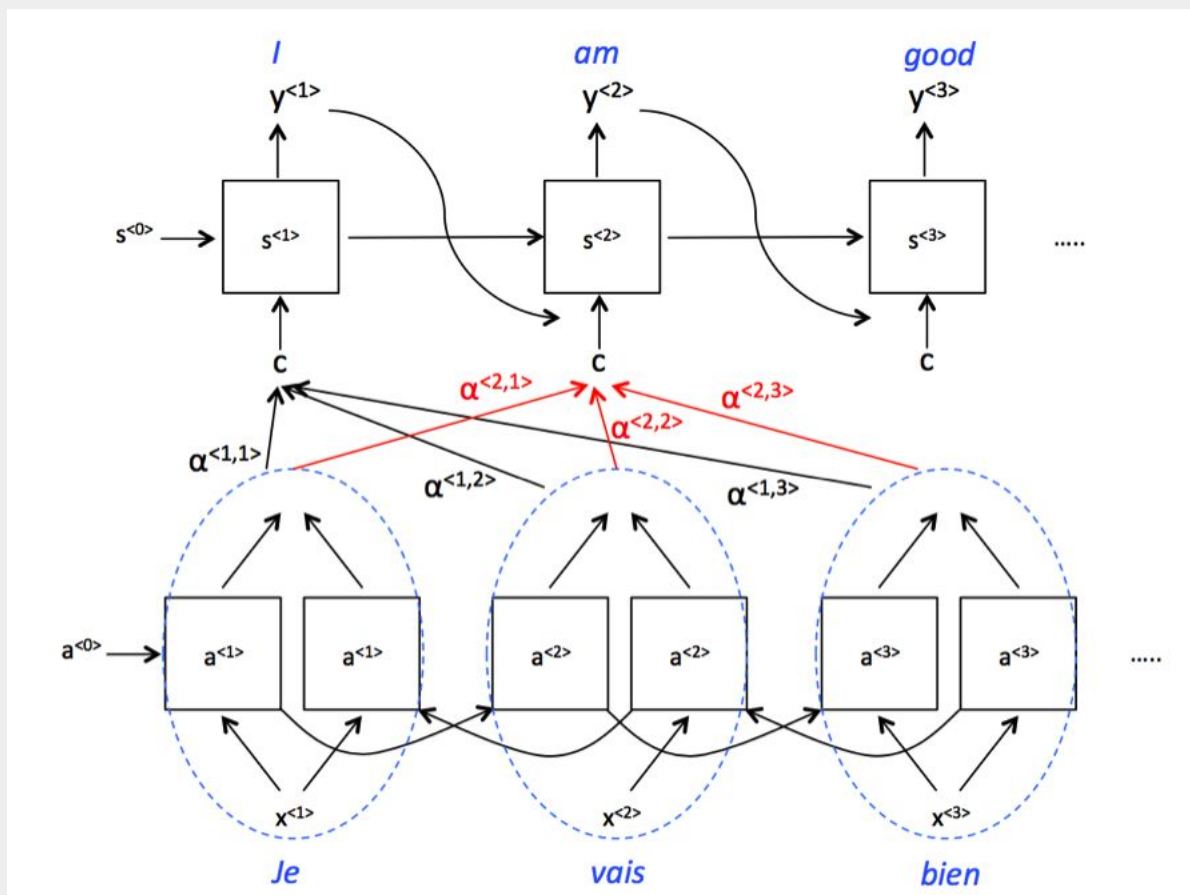
- Želimo da prevedemo rečenicu sa engleskog na srpski
- „enkodiramo“ da bismo razumeli „dekodiramo“
- „dekodiramo“ na srpski

- Ne pridajemo svim rečima isto značenje

- I dalje procesiramo reč po reč
- Inspiracija od CNN mreža

Hvala na pažnji!

Pitanja?